

ZOL GENK

Campus Sint-Jan
Campus Sint-Barbara
Medisch Centrum André Dumont
ZOL MAAS EN KEMPEN

**OPEN
DEUR**

**ZONDAG
15 MAART**
www.dagvandezorg.be

Quiz

ZOL GENK

Campus Sint-Jan
Synaps Park 1
B 3600 Genk

Campus Sint-Barbara

Bessemmerstraat 478
B 3620 Lanaken

Medisch Centrum André Dumont

Stalenstraat 2a
B 3600 Genk

ZOL MAAS EN KEMPEN

Diestersteenweg 425
B 3680 Maaseik

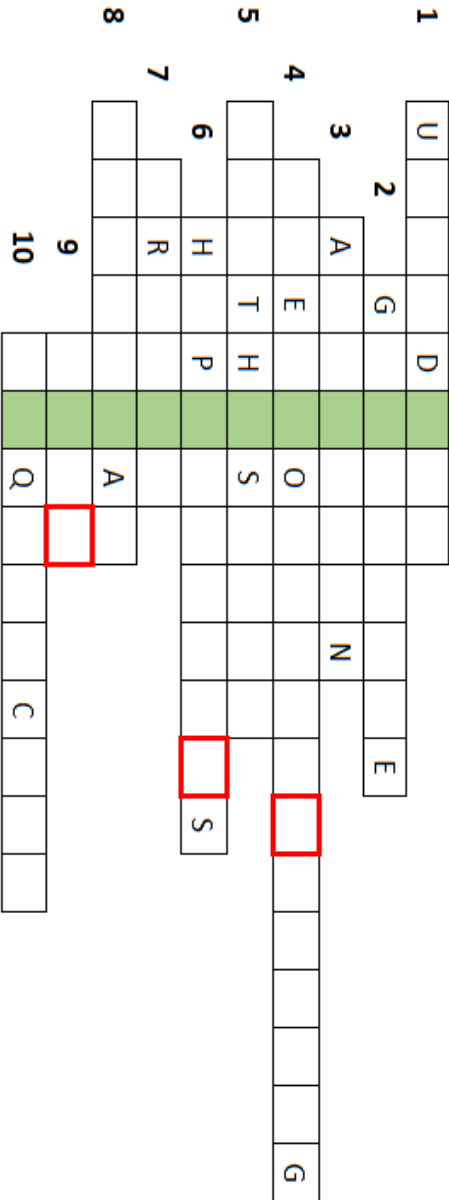
ZOL GENK
tel. +32(0)89 80 80 80
ZOL MAAS EN KEMPEN
tel. +32(0)89 50 50 50
info@zol.be

Je hebt vandaag ZOL bezocht tijdens de Dag van de Zorg. Hopelijk vond je het leuk en heb je er heel wat van opgestoken. Ben je ondertussen getriggerd door de zorg? Dan kan je in dit boekje nog wat extra informatie terugvinden omtrent de vragen die je in de quiz tegen kwam. Veel plezier ermee en hopelijk tot een volgende keer!

INHOUDSTAFEL

1. Groene route	4
2. Blauwe route	10
3. Gele route	17
4. Lichtblauwe route	23
5. Paarse route	29

GROENE ROUTE

VRAAG 1: Waarvoor staat de afkorting UD in 'UD herverpakken'?

ANTWOORD: Unit dose

UD staat voor unit dose: bij dit proces wordt medicatie herverpakt in individuele eenheden met vermelding van lotnummer en vervaldatum. Zo is het voor elk apart pilletje duidelijk wanneer het zal vervallen en van welk lotnummer het afkomstig is. Hiervoor heeft de ziekenhuisapothek in ZOL twee robots die bediend worden door de apothekassistenten.

VRAAG 2: Op welke afdeling in St-Jan tellen we het meeste overlijdens?

ANTWOORD: Geriatrie

Ongeveer 50% van de patiënten die in St-Jan overlijden, liggen op de dienst Geriatrie. De gemiddelde geriatriepatiënt is 83 jaar oud. In St-Jan valt ook de afdeling Palliatieve Zorgen onder geriatrie: op deze specifieke afdeling worden patiënten opgenomen die ongeneeslijk ziek zijn en thuis niet verzorgd kunnen worden. De Palliatieve Eenheid is een kleine afdeling met 9 bedden, waar het leefritme en de werkorganisatie afgestemd zijn op de behoeften van de terminaal zieke en zijn of haar familie.

VRAAG 3: Hoeveel operatiekamers heeft campus Sint-Jan?

ANTWOORD: 18 (achttien)

Op campus Sint-Jan tellen we 18 operatiekamers; campus St-Barbara telt er nog eens 5 en in campus Maas & Kempen zijn er 8 operatiekamers. Een operatiekamer is een afgesloten ruimte waar met behulp van verschillende technieken zoals luchtbehandeling, koeling en overdruk een zo hoog mogelijke steriliteit wordt nagestreefd. Een operatiekamer is uitgerust met hoogtechnologische apparatuur voor anesthesie, monitoring, beademing en chirurgische hulpmiddelen.

VRAAG 4: Hoeveel kilo kan de mobiele tillift in het mortuarium maximaal heffen?

ANTWOORD: 250 (tweehonderdvijftig) kg

Een tillift wordt gebruikt om overledenen te verplaatsen van het bed of de brancard, naar de verzorgingstafel of kist. Dit zorgt ervoor dat de mortuariummedewerkers overledenen op een veilige en respectvolle manier kunnen verplaatsen met aandacht voor de eigen ergonomie. Er bestaan zowel plafondliften als mobiele liften. In het mortuarium van ZOL Genk staan er een mobiele lift die 250 kg kan dragen en een plafondlift die tot 275 kg kan tillen.

VRAAG 5: Wat is de naam van het medisch hulpmiddel dat gebruikt wordt om naar de hartslag en ademhaling te luisteren?

ANTWOORD: stethoscoop

De eerste stethoscoop wordt beschreven in 1816 in Frankrijk. De naam 'stethoscoop' komt van het Grieks: 'stethos' staat voor borst en 'skopo' voor bekijken of onderzoeken. De moderne stethoscoop bestaat uit een membraam gespannen over een borststuk dat via een slang naar oordopjes gaat. Het zorgt ervoor dat geluidstrillingen versterkt worden, zodat een arts nauwkeurige conclusies kan trekken over wat die hoort binnenin het lichaam van de patiënt.

VRAAG 6: Wie wordt beschouwd als de 'vader van de geneeskunde' en schreef de beroemde eed die artsen nog steeds afleggen?

ANTWOORD: Hippocrates

Hippocrates was een Griekse arts die leefde van ca. 460 tot 370 voor Christus. Hij was één van de eersten die ziekte zag als een natuurlijk verschijnsel en niet als een straf van God. Hij ging op basis van de lichamelijke symptomen een diagnose stellen en schreef bepaalde therapieën voor. Hij legde sterk de nadruk op hygiëne, gezonde eet- en drinkgewoonten, het belang van frisse lucht en het natuurlijk verloop van processen in het lichaam. Door het zweren van de eed van Hippocrates leggen artsen zichzelf op om bepaalde beroepsregels na te leven.

De artseneed werd in België voor de laatste keer aangepast in 2011, maar is nog steeds gebaseerd op de Griekse eed van Hippocrates.

VRAAG 7: Waarom moet je nuchter zijn voor een operatie? Wat zou een patiënt die niet nuchter is kunnen doen?

ANTWOORD: braken

Voor een operatie moet een patiënt nuchter zijn; wat betekent dat de maag leeg is. Dit om braken tijdens en na de operatie te voorkomen. Zo verkleint de kans dat er tijdens de operatie maaginhoud terecht zou komen in de longen, want dit kan leiden tot ernstige longontstekingen. Daarom wordt aangeraden om in een periode van 6 tot 8 uur voor de operatie niets meer te eten of te drinken. Wanneer nodig mag vooraf afgesproken medicatie met een klein slokje water ingenomen worden. Wanneer een patiënt niet nuchter is voor een ingreep, kan de ingreep geannuleerd worden.

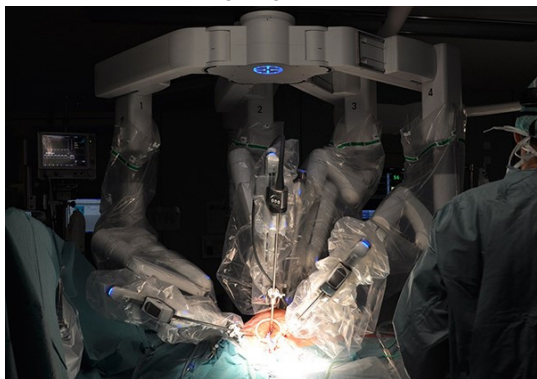
VRAAG 8: Op welke weekdag is het dagziekenhuis Psychiatrie niet geopend?

ANTWOORD: woensdag

De dagkliniek Psychiatrie biedt een intensieve, therapeutische behandeling aan personen van minimum 18 jaar. Er wordt gewerkt in groepen van min. 4 en max. 9 patiënten. De dagkliniek Psychiatrie biedt 3 soorten programma's aan: (i) de oriëntatiegroep laat patiënten kennis maken met de hulpverlening, de sessies en de werking en heeft als het ware een soort voorbereidend effect. In de (ii) structuurgroep ligt de focus op het aanbrengen van structuur in het dagelijks leven; alsook het activeren van de patiënt. Daarnaast is er de (iii) balansgroep: hier staat het zoeken naar emotionele balans centraal: emoties beter leren herkennen en begrijpen en het vinden van een evenwichtige manier om ermee om te gaan. Naast een vast therapieprogramma kan de patiënt ook uiteenlopende keuzesessies volgen, zoals fitness, sport en spel, relaxatie, ...

VRAAG 9: Hoeveel armen heeft de Da Vinci operatierobot?

ANTWOORD: 4 (vier)

De Da Vinci robot heeft vier armen waaraan verschillende instrumenten bevestigd kunnen worden. Deze robot wordt gebruikt door verschillende medische diensten zoals Urologie, Gynaecologie, Cardiochirurgie, Thoraco-vasculaire Heelkunde en Abdominale Heelkunde. Hierdoor kan de chirurg accurater te werk gaan en is de herstelperiode van de patiënt bij sommige ingrepen merkkelijk korter.

VRAAG 10: Hoe noemt men de techniek waarbij DNA-fouten opgespoord worden om diagnose en behandeling voor kanker beter individueel aan te passen? Next Generation ...

ANTWOORD: (Next Generation) Sequencing

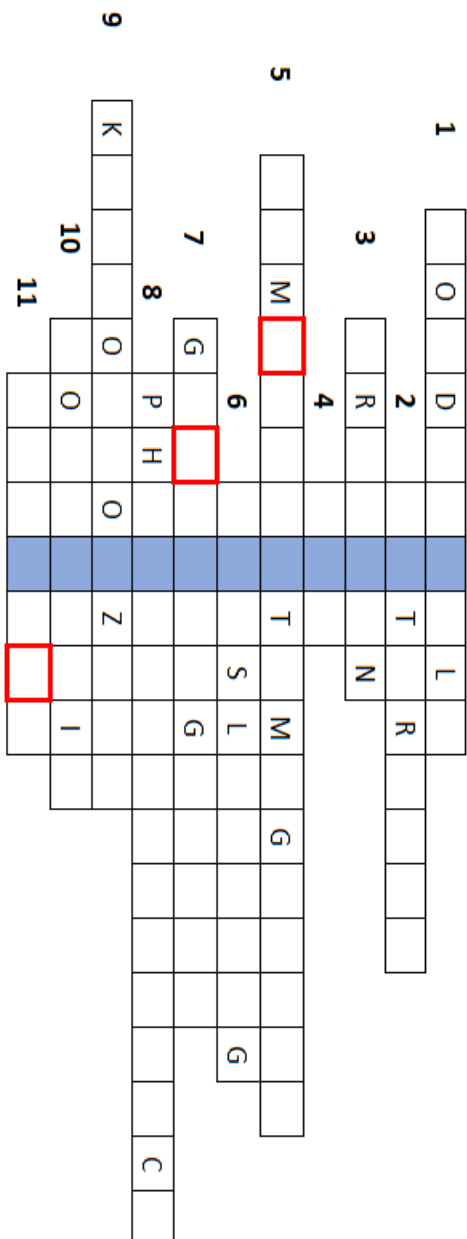
Next Generation Sequencing of NGS maakt het mogelijk om parallel heel veel stukjes DNA tegelijk te onderzoeken op eventuele afwijkingen. De NGS-techniek 'leest' in bloed of andere weefsels, snel en volledig een DNA-code af en spoort zo DNA-fouten op. Dit vergemakkelijkt het stellen van een correcte diagnose en het bepalen van een prognose voor patiënten met kanker. Daarnaast laat het toe om de genen die een rol spelen bij de ziekte te identificeren: hierdoor kan de meest efficiënte behandeling voor een patiënt gekozen worden. Dit verhoogt de slaagkans van de

therapie en de overlevingskans van de patiënt, terwijl onnodige behandelingen met ev. bijwerkingen vermeden worden.

Naast kankerdiagnose kan NGS gebruikt worden voor niet-invasieve prenatale testen (NIPT) waarbij gezocht kan worden naar een extra chromosoom en ook het geslacht van de baby bepaald kan worden.

02

BLAUWE ROUTE

VRAAG 1: Wat kan je met behulp van dit toestel verzamelen (foto)?

ANTWOORD: moedermelk

Moedermelk bevat de perfecte verhouding van allerlei noodzakelijke voedingsstoffen, aangepast aan de noden van een baby. Het helpt de weerstand van de baby ondersteunen door de aanwezigheid van antistoffen. Daarenboven wordt moedermelk het gemakkelijkst verteerd en opgenomen en wordt het risico op allergieën kleiner. Het ondersteunt ook de optimale darmflora, wat een levenslang voordeel is. Omwille van de vele voordelen van moedermelk, promoot ZOL het geven van borstvoeding. Naast vroedvrouwen, zijn er gespecialiseerde lactatiekundigen die moeders bijstaan als ze vragen hebben over borstvoeding. Wanneer een baby niet meteen aan de borst drinkt, wordt moedermelk afgekolfd bij de moeder. Een borstkolf kan eveneens gebruikt worden om de melkproductie te stimuleren of om de nodige flexibiliteit te creëren voor de moeder.

VRAAG 2: Waarvoor staat de letter M in MIC?

ANTWOORD: maternele (intensive care)

Op de Maternele Intensive Care of Maternele Intensieve Zorgen worden enerzijds zwangeren opgenomen met typische zwangerschapsverwikkelingen; anderzijds ook zwangeren met verwikkelingen of problemen die zich 'toevallig' tijdens de zwangerschap voordoen zoals appendicitis en nierstenen of na bijvoorbeeld een auto-ongeval. Ook na de geboorte kunnen vrouwen op deze afdeling opgenomen worden. Het hoofddoel van het verblijf op de MIC is de gecontroleerde begeleiding van de verdere zwangerschap met aandacht voor rust, gezonde voeding, niet roken en eventuele medicatie. Tijdens het verblijf zal de evolutie van de zwangerschap opgevolgd worden met behulp van diverse onderzoeken.

Dit zijn bv een foetaal onderzoek, meestal een CTG of cardiotocografie: hiermee wordt het hartritme van de baby en de contracties opgevolgd. Er kan ook een echografie gedaan worden: deze levert informatie over de baby, de placenta, de hoeveelheid vruchtwater en de bloeddorstroming naar de baarmoeder. Het is niet zo dat elke patiënt op de afdeling blijft tot aan de geboorte; in vele gevallen is dit niet nodig en kan de aanstaande moeder naar huis voor de bevalling.

VRAAG 3: Wat is de achternaam van de arts zien we hier afgebeeld?

ANTWOORD: Grieten

Dr. Grieten was medisch diensthoofd van Medische Beeldvorming in ZOL van 2011 tot 2022. In mei 2023 werd hij medisch directeur van ZOL. 2 jaar later werd deze rol overgenomen door dokter Thomeer. Dr. Grieten neemt nu de rol van adjunct medisch directeur op.

VRAAG 4: Hoeveel 'partners in zorg' mogen buiten de bezoeken aanwezig blijven bij een patiënt?

ANTWOORD: één

Bij ZOL staat persoonsgerichte zorg centraal: zorg die verder gaat dan louter medische behandelingen en verpleegtechnische handelingen. Het project 'partners in zorg' is een belangrijk element in deze visie. Op de meeste verblijfsafdelingen kan een patiënt een partner in zorg aanduiden. Deze 'partner in zorg' is een vertrouwenspersoon die, in functie van het welzijn en comfort van de patiënt, en – in overleg met het zorgteam – ondersteuning kan bieden bij bepaalde zorgtaken. Deze zorgtaken zijn niet-medisch, zoals bv. helpen met eten, hygiënische zorgen, verplaatsen en herpositioneren in bed of zetel, communicatie, helpen met cognitieve

problemen, ... Verpleegkundigen geven, indien nodig, uitleg en instructies zodat de 'partner in zorg' de handelingen veilig en correct kan uitvoeren. De patiënt kan meerdere partners in zorg hebben, maar er wordt maar één officiële partner in zorg in het dossier van de patiënt genoteerd: deze persoon mag ook buiten de bezoeken aanwezig zijn bij de patiënt.

VRAAG 5: Waarvoor staat de afkorting CT?

ANTWOORD: Computer Tomografie

Bij een CT scan worden dmv röntgenstralen beelden gemaakt van (een deel van) het lichaam. De bekomen beelden zijn dwarsdoorsneden en worden door de computer omgezet naar een driedimensionaal beeld. In ZOL zijn er in totaal 5 CT-scanners op St-Jan, St-Barbara en Maas & Kempen samen.

VRAAG 6: Wat geven de ringen op de foto aan en is essentieel voor de bevalling?

ANTWOORD: Ontsluiting

In normale omstandigheden is de baarmoederhals gesloten. Om de geboorte mogelijk te maken, moet de baarmoederhals een ontsluiting hebben van 10 cm. Op de ring kan je de verschillende fases van de ontsluiting zien. De ontsluiting ontstaat door contracties of weeën die aan de bevalling vooraf gaan. In optimale omstandigheden heeft de moeder 3-4 contracties per 10 minuten. Om de reactie van de baby bij de contracties te kunnen volgen, wordt een monitor aangelegd: deze reageert niet enkel op het hartritme van de baby, maar ook op de contracties zelf.

VRAAG 7: D.m.v. welke techniek wordt een echo gemaakt?

ANTWOORD: Geluidsgolven

Echografie is een techniek die gebruik maakt van geluidsgolven die zich door het lichaam verplaatsen en op grensvlakken tussen zachte en hardere structuren reflecteren of weerkaatsen. Daarom wordt deze techniek ook ultrasonografie genoemd. Echografie geeft een goed beeld van organen die uit zacht weefsel bestaan, de zogenaamde 'weke delen'. Organen die lucht bevatten (longen, maar ook darmgassen) kunnen dan weer niet in beeld gebracht worden: het ultrageluid met hoge frequentie wordt vrijwel volledig door de lucht weerkaatst.

VRAAG 8: ZOL zal als één van de eerste niet-universitaire ziekenhuizen een nieuw type scanner in gebruik nemen begin 2026. Hoe noemt men deze scanner?

ANTWOORD: Photon counting CT

De Photon-counting CT is de nieuwste generatie CT-scanners met een speciale detector. In een klassieke CT wordt de energie van alle fotonen opgeteld. De Photon-counting CT telt elke röntgenstraal afzonderlijk, waardoor er meer informatie beschikbaar is. De Photon-counting CT kan met zijn innovatieve techniek duidelijkere beelden maken, zelfs van kleine structuren, met minder ruis bij lage stralingsdosissen.

VRAAG 9: Hoe noemt men de zorg waarbij de (te vroeg geboren) baby - met enkel een luier - op de blote borst van de ouder gelegd wordt?

ANTWOORD: kangoeroezorg

Bij kangoeroezorg wordt de baby enkel met een luier (en een mutsje) op de blote borst van de ouder gelegd. Dit heeft een rustgevend effect op de baby (en ouder) en helpt om de band tussen ouder en kind op te bouwen. Verdere voordelen van kangoeroeën zijn een betere thermoregulatie, een snellere gewichtstoename, betere lactatie en betere kwalitatieve slaap; allemaal essentiële zaken voor de baby om optimaal te groeien en zich te ontwikkelen. Zo zorgt de huid-op-huidaanraking met de moeder voor de aanmaak van het hormoon oxytocine wat zorgt voor een betere borstvoeding en betere hechting.

VRAAG 10: Wanneer een baby lang op de dienst Neonatologie gelegen heeft, biedt het ZOL een tussenstap naar ontslag. Hoe noemen we dit?

ANTWOORD: rooming-in

Bij rooming-in kunnen ouders één of meerdere dagen, samen met de baby in het ziekenhuis verblijven op eenzelfde kamer. Dit biedt ouders de mogelijkheid om de slaap- en voedingsgewoonten van hun baby beter te leren kennen. De ouders zijn dan zelf verantwoordelijk voor de verzorging van hun baby, zoals voeden, verluieren, badje geven, ... maar ze kunnen bij vragen nog steeds een beroep doen op de verpleegkundigen op de afdeling.

VRAAG 11: 19 januari was de drukste dag in het verloskwartier in januari 2026. Hoeveel baby's werden er die dag geboren?

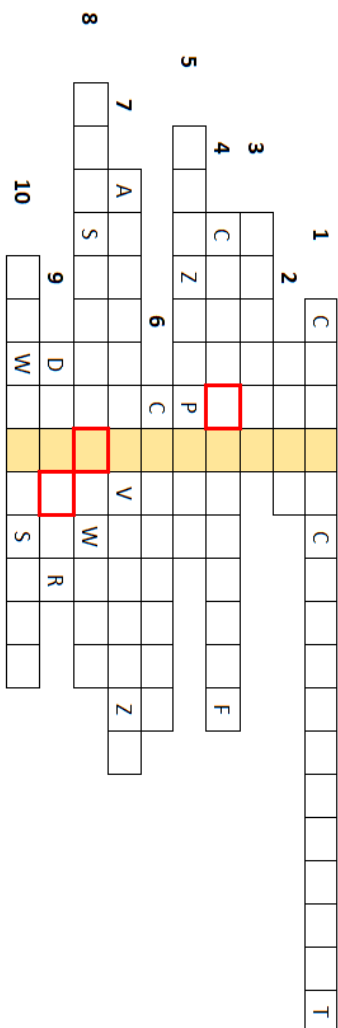
ANTWOORD: 13 (dertien)

In campus Sint-Jan in Genk telden we in 2025 1.851 bevallingen, waarvan 29 tweelingen. In campus Maas & Kempen telden we nog eens 571 bevallingen, samen werden er dus meer dan 2.400 baby's geboren in ZOL in 2025.

In Sint-Jan zijn er 7 verloskamers die allemaal uitgerust zijn met een elektrisch bed dat omgebouwd kan worden tot verlostafel, een relaxatiebad, sfeerverlichting, een ontspanningsbal, een tarzansling, ... Eén persoon mag de toekomstige moeder begeleiden: meestal is dit de partner, maar dit kan ook de moeder of een vriendin zijn. Verder is er geen bezoek toegelaten in de verloskamer.

03

GELE ROUTE

VRAAG 1: Waarvoor staat de afkorting CTU?

ANTWOORD: Clinical Trial Unit

De Clinical Trial Unit van ZOL is verantwoordelijk voor de coördinatie van alle onderzoeksactiviteiten van ZOL. Dit zijn alle commerciële en niet-commerciële studies die patiënten van ZOL recruterend. De CTU ontwikkelt standaard 'operating procedures' en biedt training voor iedereen die betrokken is bij studies in het ZOL. Anderzijds is de CTU aanspreekpunt voor zowel interne als externe partners bij studies. De coördinatie door de CTU draagt bij aan het respecteren van de rechten en het verhogen van de veiligheid en het welzijn van deelnemers aan studies in ZOL.

VRAAG 2: Hoeveel dialysepatiënten van het dialysecentrum in Genk werden in 2025 getransplanteerd?

ANTWOORD: 10 (tien)

Bij elke patiënt met onomkeerbaar nierfalen wordt bekeken of die in aanmerking komt voor een niertransplantatie. Een donornier kan getransplanteerd worden van iemand die overleden is. Maar ook een levende donor kan een nier afstaan; vaak zijn dit familieleden. Meestal is na een niertransplantatie dialyse niet meer nodig. De niertransplantatie gebeurt niet in ZOL zelf: hiervoor gaan patiënten naar UZ Gasthuisberg in Leuven. De opvolging na een succesvolle transplantatie gebeurt wel verder in ZOL.

VRAAG 3: Hoeveel zitplaatsen bevinden zich in de hyperbare zuurstofkamer?

ANTWOORD: 12 (twaalf)

Hyperbare zuurstoftherapie is een medische behandeling waarbij patiënten in een ruimte met verhoogde omgevingsdruk, 100% zuivere zuurstof inademen. Het inademen van zuurstof onder druk zorgt ervoor dat het lichaam tien- tot vijftienmaal meer zuurstof krijgt. De hyperbare zuurstofkamer wordt o.a. ingezet bij duikongevallen, CO-intoxicaties, maar ook bij de behandeling van slecht helende wonden en andere aandoeningen.

Een behandeling duurt 2 tot 2,5 uur. Het aantal behandelingen dat nodig is, is afhankelijk van de diagnose van de patiënt en wordt door de arts bepaald. Het ZOL beschikt over de enige hyperbare zuurstofkamer in Limburg.

VRAAG 4: Welke 2 trajecten bestaan er binnen de obesitasrevalidatie in ZOL? Bariatrisch en ...

ANTWOORD: conservatief

Obesitas is een chronische aandoening gekarakteriseerd door een toegenomen opstapeling van lichaamsvet. Ongeveer 15% van de Belgische bevolking lijdt aan obesitas en dit percentage neemt steeds toe. Het obesitascentrum in ZOL biedt patiënten twee verschillende trajecten aan. De bariatrische revalidatie volgt op een bariatrische ingreep, zoals een gastric sleeve, gastric bypass, ... Bij het conservatief traject is er geen ingreep, maar worden patiënten gedurende een hele periode begeleid door een diëtist en een psycholoog. Daarnaast is er een revalidatieprogramma dat bestaat uit twee trainingssessies per week van telkens een uur. Bij beide trajecten zijn er verschillende testmomenten en volgen patiënten een individueel trainingsprogramma met continue hartslagmonitoring.

VRAAG 5: Waarvoor wordt het toestel op de foto gebruikt?

ANTWOORD: buizenpost

De buizenpost is een soort transportsysteem dat gebruik maakt van luchtdruk. Het systeem werd uitgebouwd in de jaren 1850 door Josiah Latimer Clark. Afhankelijk van de technische configuratie van het systeem en de inhoud, verplaatsen de containers zich aan een snelheid van 2 tot 8 meter per seconde.

In ziekenhuizen spelen buizenpostsystemen nog altijd een belangrijke rol: het systeem verbindt verschillende afdelingen met de operatiekamers, het labo, de apotheek, ... Hierdoor kunnen stalen, medicatie, documenten, ... snel en efficiënt tussen verschillende afdelingen gedeeld worden. Bovendien zorgt dit systeem voor een hoger niveau van hygiëne en infectiecontrole door het gebruik van volledig afgesloten buizen.

VRAAG 6: Eén van de projecten van Future Health zet in op de snellere identificatie van kankertumoren. Hoe noemt dit project?

ANTWOORD: Classica

Het Horizon Europe Classica project staat onder leiding van dokter Joep Knol en wordt ondersteund door Future Health. Het project zal beslissingsondersteunende AI-technologie valideren: hierdoor wordt een snellere identificatie van kankertumoren en hun verspreiding mogelijk. Door AI-methoden toe te passen op specifieke medische beelden kan in een real-time setting een classificatie gebeuren van het weefsel. Hierdoor kunnen chirurgen geïndividualiseerde beslissingen maken tijdens de operatie.

VRAAG 7: Hoe noemt men de fistel die aangelegd moet worden voor hemodialyse? Een ... fistel.

ANTWOORD: arterio-veneuze (fistel)

Tijdens een hemodialysebehandeling wordt het bloed buiten het lichaam van de patiënt gezuiverd door een filter of kunstnier. Om voldoende bloed op korte termijn te kunnen zuiveren is een goede toegang tot de bloedbaan nodig. Bij voorkeur wordt hiervoor een arterio-veneuze fistel aangelegd. Dit is een chirurgisch aangelegde verbinding tussen een ader en een slagader. Wanneer het niet mogelijk is om een arterio-veneuze fistel te maken, wordt een Hickman-kathether geplaatst die permanent ter plaatse blijft.

VRAAG 8: Welke woorden ontbreken er in het logo?

ANTWOORD: seksueel geweld

In het Zorgcentrum na Seksueel Geweld (ZSG) staat dag en nacht iemand klaar om slachtoffers van seksueel geweld te helpen. Het Centrum vangt elk slachtoffer op en biedt hen gratis forensische en medische zorg, psychologische ondersteuning en verdere nazorg. Indien men een klacht wil indienen kan dit ook in het Centrum gebeuren.

Slachtoffers van seksueel geweld worden in eerste instantie opgevangen door een ZSG-verpleegkundige en een klinisch psycholoog. In het Centrum wordt er verder samengewerkt met infectiologen, kinderartsen, urgentieartsen, gastro-enterologen, gynaecologen, psychiaters en urologen. Ook de politie maakt deel uit van het ZSG: speciaal opgeleide

inspecteurs seksueel geweld komen naar het Centrum voor wie beslist om klacht neer te leggen.

Steunfiguren zijn ook altijd welkom: ook zij worden opgevangen en krijgen advies en uitleg om het slachtoffer bij te staan.

In 2025 meldden bijna 400 slachtoffers en/of steunfiguren zich aan in het ZSG in ZOL: dit is meer dan 1 persoon per dag...

VRAAG 9: Hoe noemt men in ZOL de verpleegkundige die specifiek instaat voor patiënten die de hyperbare zuurstofkamer gaan gebruiken? Een ... verpleegkundige

ANTWOORD: duiker-(verpleegkundige)

Tijdens een eerste behandeling zal de duiker-verpleegkundige meegaan in de hyperbare zuurstofkamer om de patiënt te helpen installeren en te ondersteunen. De verpleegkundige verlaat de drukkamer via het SAS, maar blijft indien nodig oproepbaar door de operator. Tijdens de behandeling worden de patiënten voortdurend in het oog gehouden met behulp van camera's. Via een intercom-systeem kan er ook contact gehouden worden met de operator. Wanneer de druk in de tank verhoogd wordt, stijgt ook de temperatuur in de tank. Het verhogen van de omgevingsdruk is vergelijkbaar met het gevoel in een vliegtuig of bij het duiken in het water en geeft een bepaalde druk op de oren. Daarom dienen patiënten de oren te klaren door bv. water te drinken.

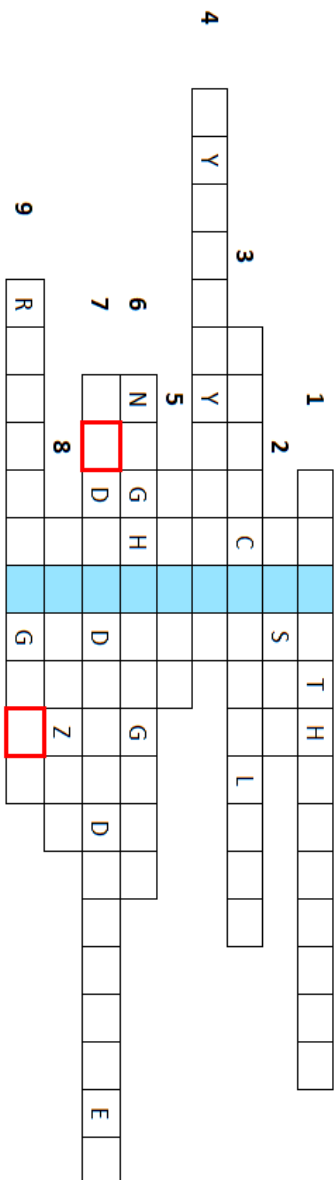
VRAAG 10: Hoe noemt men het programma oncologische revalidatie in ZOL?

ANTWOORD: Beweegzaam

Een oncologische diagnose en behandeling heeft voor veel patiënten een grote impact op het dagelijks functioneren en de kwaliteit van leven. Beweegzaam biedt een geïntegreerd beweegtraject voor oncologische patiënten. Met een online platform en persoonlijke begeleiding wordt de patiënt zo snel mogelijk na de diagnose begeleid. Het doel van het oncologisch revalidatieprogramma is ondersteunen bij het opnieuw opnemen van het dagelijks leven. De focus ligt hier enerzijds op de fysieke revalidatie, maar tegelijk ook op het psychosociaal welzijn.

04

LICHTBLAUWE ROUTE

VRAAG 1: Wie geeft in het kader van valpreventie tips die de patiënt in staat stellen om dagelijkse handelingen zelf op een veilige manier te blijven uitvoeren en hierbij het risico op vallen te verminderen?

ANTWOORD: de ergotherapeut

Omdat de kans op vallen vergroot met het ouder worden en een val vaak verstreckende gevolgen kan hebben op zowel lichamelijk, mentaal en psychosociaal vlak, zet ZOL in op valpreventie. Het valpreventieprogramma in ZOL heet Balans. Enerzijds wordt er ingezet op valpreventie tijdens het verblijf van een patiënt in het ziekenhuis: dit kan gebeuren door verpleegkundigen, een kinesist of een ergotherapeut. Daarnaast zet ZOL ook in op valpreventie in de thuissituatie: hierbij is het de bedoeling om mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen. Hier is het meestal de ergotherapeut die tips geeft op maat van de patiënt in zijn of haar specifieke thuissituatie.

VRAAG 2: ZOL maakt deel uit van een referentiecentrum voor radiotherapie, oncologie en hematologie in Limburg. Welk ander Limburgs ziekenhuis maakt hier deel van uit?

ANTWOORD: Jessa Ziekenhuis

Het Limburgs Oncologisch Centrum – of LOC - is een samenwerking tussen ZOL en Jessa ziekenhuis. Het LOC werd reeds eind jaren 80 opgericht als een samenwerking tussen radiotherapeut-oncologen, medisch oncologen en hematologen. Een lineaire versneller wordt gebruikt voor uitwendige bestraling. Zowel 'harde' röntgenstraling als elektronenstraling (bij oppervlakkige letsels) kunnen worden toegepast. De energiekeuze van de bestraling wordt bepaald door de plaats van de tumor: hoe dieper de tumor zit, des te sterker de straling moet zijn om voldoende door te kunnen dringen in de weefsels.

Het doel van deze bestraling is het vernietigen van kankercellen, terwijl gezond weefsel gespaard blijft.

VRAAG 3: Welke specialist houdt zich binnen een traject in het Gendercentrum bezig met hormoontherapie?

ANTWOORD: de endocrinoloog

In het Gendercentrum kunnen personen van 16 jaar en ouder zich aanmelden voor een hulpvraag i.v.m. hun genderidentiteit of -expressie. Na een intakegesprek wordt elke patiënt besproken op een multidisciplinair overleg waar verschillende specialisten aan deelnemen: een endocrinoloog, psycholoog/seksuoloog en een coördinator. In het Gendercentrum worden zowel chirurgische als niet-chirurgische behandelingen aangeboden. Genderbevestigende geslachtschirurgie is momenteel niet mogelijk in ZOL; hiervoor worden patiënten doorverwezen naar gespecialiseerde ziekenhuizen. Het gendertraject is een persoonlijk traject op maat van de patiënt, waarbij de begeleiding van de patiënt in principe levenslang loopt.

VRAAG 4: Hoe noemt men een te lage bloedsuikerwaarde bij een diabetespatiënt?

ANTWOORD: hypoglycemie

Het woord hypoglycemie is afkomstig van het Grieks: 'hypo' staat voor te weinig; 'glyce' komt van het Griekse 'glykys' en kan je vertalen door zoet of suiker en 'emie' komt van het Griekse 'haima' wat bloed betekent. Een hypoglycemie is het gevolg van een verstoorde balans tussen eten, inspuiten van insuline of medicatie-inname en bewegen. Bij een hypoglycemie heeft de diabetespatiënt snelle suikers nodig zoals cola of druiven-suiker, zodat de suikerbalans in het bloed zich kan herstellen.

VRAAG 5: Welke kleur heeft de deur van deze wasstraat (foto) op endoscopie?

ANTWOORD: blauw

De wasstraat op endoscopie dient voor het reinigen en drogen van flexibele endoscopen. Zo'n wasstraat is een geautomatiseerd, high-tech reinigingssysteem, dat ervoor zorgt dat gevoelige medische apparatuur hergebruikt kan worden. Verschillende specialismes gebruiken deze scopen om in het lichaam van de patiënt te kunnen kijken. In ZOL wordt endoscopie o.a. gebruikt door gastro-enterologie voor gastroscopies (= via de mond kunnen slokdarm, maag en twaalfvingerige darm onderzocht worden) en colonoscopies (via de anus worden de dikke darm en het laatste deel van de dunne darm bekeken). De afdeling Longziekten onderzoekt met een bronchoscope de ademhalingswegen.

VRAAG 6: Welke Britse verpleegster staat bekend om haar werk tijdens de Krimoorlog (1853-1856) en wordt beschouwd als de grondlegger van de moderne verpleegkunde?

ANTWOORD: Nightingale

Florence Nightingale groeide begin 19e eeuw op in een welgestelde, Engelse familie. Ondanks sterk verzet van haar familie zette ze zich in voor het verzorgen van zieken, nadat ze in haar tienerjaren 'de stem van God' hoorde. Verpleging als vak bestond in die tijd nog niet. Florence Nightingale trok als 34-jarige naar het front van de Krimoorlog waar ze Britse soldaten ging verzorgen. Hier ontdekte ze dat een gebrek aan hygiëne de oorzaak was van overmatige sterfte op 'haar' afdeling. In 1860 richtte ze de eerste verpleegschool op in Londen en schreef het eerste moderne handboek voor verpleging 'Notes on nursing'. In 1907 kreeg Nightingale als eerste vrouw de Order of Merit, een hoge koninklijke onderscheiding.

Vandaag vieren we de dag van de verpleging nog altijd op haar geboortedag: 12 mei.

VRAAG 7: Hoe noemt men diabetes type 2 nog?

ANTWOORD: ouderdomsdiabetes

Er bestaan 2 verschillende types diabetes. Type 1 diabetes ontstaat meestal al bij kinderen of jongvolwassenen, hoewel deze vorm van diabetes ook op oudere leeftijd kan ontstaan. Bij diabetes type 1 valt het eigen afweersysteem de bètacellen van de alvleesklier aan. Hierdoor maakt het lichaam geen of onvoldoende insuline aan. Patiënten met diabetes type 1 zullen levenslang insuline moeten inspuiten.

Type 2 diabetes of ouderdomsdiabetes ontstaat voornamelijk bij 40-plussers. Het is een chronische aandoening waarbij het lichaam minder goed reageert op insuline. Hierdoor neemt het lichaam onvoldoende suikers (glucose) op waardoor het zich ophoopt in het bloed. Naast erfelijkheid en leeftijd verhogen ongezonde leefstijl en zwaarlijvigheid het risico op diabetes type 2. In tegenstelling tot type 1 diabetes kan type 2 diabetes omgekeerd worden door een aangepaste voedings- en leefstijl, hoewel dit niet altijd mogelijk is. 90-95% van de diabetespatiënten heeft type 2 diabetes.

VRAAG 8: Wat is de naam van het patiëntenportaal van ZOL waar je je afspraken kan bekijken?

ANTWOORD: MijnZOL

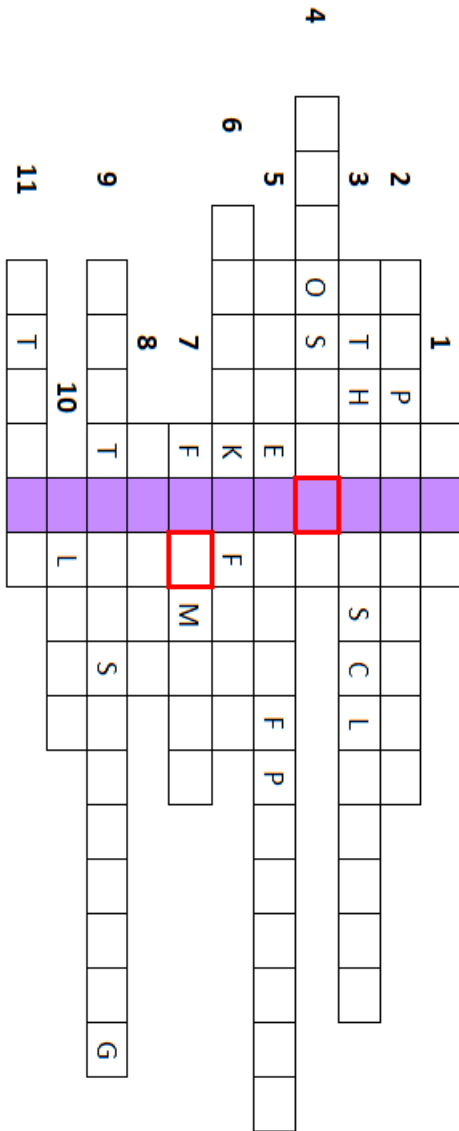
Via mijnzol.be kan je inloggen op een persoonlijk en beveiligd portaal. Hier kan je niet alleen je toekomstige en afgelopen afspraken bekijken; je vindt er ook algemene dossierinformatie terug zoals allergieën, medicatie etc. Je kan er je patiëntenbrieven raadplegen en medische resultaten inkijken. Als ouder kan je hier ook het dossier van je kind inkijken. Via mijnzol.be heb je als patiënt zelf 24 uur per dag en 7 dagen per week toegang tot je patiëntendossier.

VRAAG 9: Hoe noemt men een consultatie van een arts in het ziekenhuis nog?

ANTWOORD: raadpleging

De verschillende medische disciplines houden consultaties of raadplegingen in het ziekenhuis. Een raadpleging is een geplande afspraak met een medisch specialist om specifieke medische klachten te onderzoeken, diagnoses te stellen en/of behandelingen te bespreken. ZOL heeft 4 verschillende campussen waar raadplegingen gehouden worden. Op al deze campussen samen vinden jaarlijks zo'n 750.000 raadplegingen plaats. Dit zijn er bijna 3.000 per werkdag!

05 PAARSE ROUTE

VRAAG 1: Wat kan er gemaakt worden met de kabels op de foto?

ANTWOORD: ECG

ECG-kabels worden gebruikt om een elektrocardiogram (ECG) te maken. Een ECG is het meest gevraagde onderzoek in de cardiologie. Het registreert de elektrische activiteit van het hart en geeft een schat aan informatie met betrekking tot hartritme, de dikte van de hartspier, zuurstoftekort, ... Voor het onderzoek worden verschillende elektroden (vaak in de vorm van zuignappen) op de huid geplaatst. Het onderzoek kan snel worden uitgevoerd en is volledig pijnloos.

De ECG kabels worden ook gebruikt bij een fiet-sproef of inspannings-ECG. Hierbij wordt eveneens de elektrische activiteit van het hart geregistreerd, maar nu doet de patiënt ook een fietsproef. De fiets-test begint gemakkelijk, maar wordt steeds zwaarder. Deze test geeft informatie over de kwaliteit van het hart en de zuurstoftoevoer bij inspanningen.

VRAAG 2: Wat kan er geplaatst worden na extractie van een tand?

ANTWOORD: implantaat

Een implantaat is een manier om verloren gegane tanden te herstellen of een loszittende tandprothese houvast te geven. Een implantaat is een schroef uit zuiver titanium die meestal onder lokale verdoving in het kaakbot geplaatst wordt. Het titanium implantaat groeit vast met het kaakbot en hierop kan vervolgens een vastzittende tand of een uitneembare volledige prothese verankerd worden.

VRAAG 3: Hoe noemen we een vernauwing in een bloedvat door vetafzetting?

ANTWOORD: Atherosclerose

Atherosclerose of slagaderverkalking zorgt voor vernauwingen in de slagaders. Het begint met een plaatselijke ophoping van bloedplaatjes, bloedcellen en cholesterol in de vaatwand. Deze ophopingen worden 'plaques' genoemd en zorgen voor kleine beschadigingen aan de gladde binnenwand van het bloedvat. Wanneer het lichaam deze kleine beschadigingen probeert te herstellen, klonteren bloedplaatjes samen op de beschadigde plaats; waaraan weer andere stoffen blijven kleven. Op deze ophoping kan zich later ook kalk afzetten waardoor slagaders steeds nauwer worden.

Het verouderingsproces komt bij vrijwel iedereen op gang na het twintigste levensjaar. De snelheid waarmee slagaderverkalking zich als ziekte openbaart, hangt af van de natuurlijke veroudering van het lichaam en de aanwezigheid van risicofactoren. Belangrijkste risicofactor is roken (en vaperen). Daarnaast zijn ook hoge bloeddruk, diabetes, cholesterol, overgewicht en te weinig bewegen factoren die een risico vormen op atherosclerose. Mannen krijgen over het algemeen vaker op jongere leeftijd perifere vaatlijden. Familiale aanleg heeft ook een belangrijke invloed op het ontwikkelen van atherosclerose.

VRAAG 4: Welk medisch hulpmiddel zie je op de foto?

ANTWOORD: echosonde

Met deze sonde kan een transthoracale echografie (TTE) gemaakt worden binnen de cardiologie. Er wordt met behulp van deze sonde naar het hart gekeken, zoals naar de baby bij een zwangere vrouw. Dit onderzoek geeft informatie over de anatomie en de functie van het hart. Trekt het hart krachtig genoeg samen? Zijn er kleppen vernauwd of lekken ze? Zit er vocht rond het hart? Buiten wat lokale druk van de sonde is het onderzoek volledig pijnloos.

VRAAG 5: Er zijn 2 soorten 3D-printers in het 3D-lab: een filamentprinter en een...

UITLEG: vloeistofprinter

Een vloeistofprinter wordt o.a. gebruikt om de dentale studiemodellen te produceren. Het gebit van de patiënt wordt ingescand via een intra-orale scanner om er daarna een dentaal studiemodel van te maken. De chirurg gebruikt dit model vervolgens om de juiste occlusie (=beet) te bepalen; zo kan op voorhand de volledige operatie virtueel voorbereid worden. Met de vloeistofprinter worden ook wafers gemaakt voor kaakosteotomie: dit zijn op maat gemaakte 'bitjes' die tijdens een kaakoperatie gebruikt worden om de boven- en onderkaak in de vooraf geplande, nieuwe positie te fixeren.

De filamentprinter wordt gebruikt voor het maken van de anatomische modellen, waarbij gekleurde draad gesmolten wordt om een 3D-model op te bouwen.

VRAAG 6: Hoe noemt het middel dat de dienst pastorale zorg gebruikt om terminale patiënten en hun families beter te begeleiden?

ANTWOORD: waakkoffer

Door het beperkt aantal bedden is het in de praktijk niet mogelijk om alle terminale patiënten over te brengen naar de dienst Palliatieve Zorgen. Daarom heeft ZOL een waakkoffer in het leven geroepen. Deze koffer moet de warmte van Palliatieve Zorgen ook naar de gewone afdelingen brengen. In de waakkoffer zitten twee categorieën van spullen: er zitten een aantal zaken in om warmte en gezelligheid te brengen in de witte ziekenhuiskamer. Daarnaast moet de waakkoffer het sterven en afscheid nemen bespreekbaarder maken met bv. gesprekskaarten.

VRAAG 7: Welke Britse arts ontwikkelde het eerste antibioticum, penicilline?

ANTWOORD: Fleming

Alexander Fleming was een Schotse arts en microbioloog. In 1928 ontdekte hij per toeval penicilline. Het effectieve gebruik van penicilline in de praktijk liet nog een hele tijd op zich wachten, omdat het moeilijk was om de actieve stof te isoleren. Dit lukte voor het eerst in 1940. Door Wereldoorlog II maakte de penicilline een snelle opmars. Alexander Fleming won de Nobelprijs in 1945 voor zijn uitvinding. In zijn toespraak waarschuwde Fleming al voor het mogelijk probleem van antibiotische resistentie wegens overmatig gebruik.

VRAAG 8: Wat is het automerk van ons MUG-voertuig?

ANTWOORD: Volvo

MUG staat voor mobiele urgentiegroep. Het is een gespecialiseerd team, verbonden aan een erkende Spoedgevallendienst. Het team bestaat uit een urgentiearts en een urgentieverpleegkundige. De mug wordt opgeroepen bij ernstige en levensbedreigende situaties. Ze bieden ter plaatse bij de patiënt geavanceerde medische zorgen, zoals reanimatie en pijnstilling, om de patiënt te stabiliseren zodat die naar het ziekenhuis vervoerd kan worden. De MUG wordt ingeschakeld door Noodcentrale 112 wanneer uit de noodoproep blijkt dat een patiënt mogelijk in levensgevaar is. Daarnaast kan de MUG ook opgeroepen worden door een ambulancier ter plaatse, wanneer die inschat dat de toestand van de patiënt verslechtert of wanneer er bv. pijnstilling nodig is voor de verplaatsing naar het ziekenhuis.

VRAAG 9: Welke type stralen wordt gebruikt om bloedvaten zichtbaar te maken tijdens een ingreep?

ANTWOORD: röntgenstraling

Röntgenstralen helpen de arts om laag invasieve behandelingen uit te voeren bij vaak ernstige, soms levensbedreigende aandoeningen. Tijdens de procedure worden beelden in real-time gemaakt. ZOL Genk opende midden 2025 3 nieuwe interventiezalen in het 'Interventioneel Centrum'. Het Interventioneel Centrum is een samenwerking tussen de medische disciplines cardiologie, elektrofysiologie, interventionele radiologie en vaatheelkunde. De nieuwe zalen zijn uitgerust met de nieuwste apparatuur en de meest moderne technologie. Die technologie laat het ook toe om verschillende technieken te combineren.

VRAAG 10: Hoe noemt het platform dat ZOL gebruikt om een overzicht van de verloren voorwerpen weer te geven?

ANTWOORD: iLost

iLost is een webplatform, dat via de website zol.be voor iedereen raadpleegbaar is. Vindt iemand zijn of haar voorwerp, dan kan deze persoon het voorwerp claimen. Door het juist beantwoorden van een aantal vragen, wordt de match gemaakt. Daarna is het eenvoudig: de verliezer haalt zijn gevonden voorwerp op. De verloren voorwerpen van alle campussen worden gecentraliseerd bewaard op campus Sint-Jan en dit gedurende maximaal 2 maanden.

VRAAG 11: Welk woord is weggelaten op deze tekening?

ANTWOORD: Stapes

Stapes is de Latijnse benaming van de stijgbeugel. Samen met de hamer en het aambeeld vormen ze een beweeglijke keten in het middenoor: deze versterkt de trillingen van het trommelvlies en draagt deze over naar het slakkenhuis in het binnenoor. De gehoorbeentjes zijn essentieel voor de geluidsbegeleiding. Wist je trouwens dat de stapes of stijgbeugel het kleinste bot is in het menselijk lichaam? Het is 2,6 tot 3,4 mm groot en weegt gemiddeld amper 2,5 milligram.

www.ZOL.be

www.twitter.com/ZOLziekenhuis

www.facebook.com/ZOLzh

www.youtube.com/user/ZOLziekenhuis

Schrijf u in op onze nieuwsbrief via www.zol.be

Raadpleeg online uw medisch dossier via www.mijnzol.be